



Briselē, 2020. gada 25. jūnijā
(OR. en, de)

9133/20

ENER 217

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Datums: 2020. gada 25. jūnijs

Saņēmējs: delegācijas

Iep. dok. Nr.: 8382/2/20 REV 2

Temats: SECINĀJUMI par reaģēšanu uz Covid-19 pandēmiju ES enerģētikas nozarē – ceļš uz atveseļošanu
– Padomes secinājumi (2020. gada 25. jūnijs)

Pielikumā ir pievienots dokuments "Padomes secinājumi par reaģēšanu uz Covid-19 pandēmiju ES enerģētikas nozarē – ceļš uz atveseļošanu", ko, izmantojot rakstisko procedūru, Eiropas Savienības Padome apstiprināja 2020. gada 25. jūnijā.

Maltas paziņojums un Vācijas, Beļģijas, Ungārijas un Čehijas Republikas paziņojums ir ietverti šā dokumenta I pielikumā.

PADOMES SECINĀJUMI

**par reaģēšanu uz Covid-19 pandēmiju ES enerģētikas nozarē
– ceļš uz atveseļošanu**

1. ATZĪMĒJOT, ka Eiropadomes locekļi 2020. gada 23. aprīļa videokonferencē ¹ panāca vienošanos – strādāt pie īpaša atveseļošanas fonda, kas veltīts Covid-19 krīzes pārvarēšanai un paredzēts visvairāk skartajām Eiropas nozarēm un ģeogrāfiskajām daļām;
2. ATGĀDINOT Eiropadomes 2019. gada 12. decembra secinājumus ² par mērķi – līdz 2050. gadam panākt klimatneitrālu ES saskaņā ar Parīzes nolīgumu;
3. ATGĀDINOT Padomes secinājumus par energosistēmu nākotni enerģētikas savienībā, kuras ir izstrādātas tā, lai nodrošinātu enerģētikas pārkārtošanu un enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanu līdz 2030. gadam un pēc tam ³;
4. ATZĪMĒJOT Padomes secinājumus par klimata diplomātiju ⁴;

¹ <https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2020/04/23/conclusions-by-president-charles-michel-following-the-video-conference-with-members-of-the-european-council-on-23-april-2020/>

² Dok. EUCO 29/19.

³ Dok. 10592/19.

⁴ Dok. 5033/20.

5. ATZĪMĒJOT Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda – jāatjaunojas un jāsagatavo ceļš nākamajai paaudzei" ⁵;
6. ATGĀDINOT Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu ⁶ un 2020. gada 14. janvāra paziņojumu "Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plāns un Eiropas zaļā kursa investīciju plāns" ⁷;

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME:

7. visupirms AUGSTI NOVĒRTĒ enerģētikas nozares darbiniekus par viņu apņēmīgajiem un efektīvajiem centieniem nodrošināt Eiropas enerģētikas sistēmas nepārtrauktu darbību Covid-19 pandēmijas laikā;

Sagatavotība

8. ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas energosistēmas izturētspēju, pateicoties kurai varēja izvairīties no jebkādiem piegāžu traucējumiem, un UZSVER, ka šī izturētspēja ir stingru sagatavotības pasākumu rezultāts; un ATZĪMĒ iekšējā enerģijas tirgus devumu šajā izturētspējā; tomēr NORĀDA, ka ir jāsaglabā modrība, lai nodrošinātu nepārtrauktu energosistēmas uzticamību gadījumā, ja krīze ieilgst;
9. ATGĀDINA, cik energoapgādes drošība ir svarīga pamatpakalpojumu un sabiedrības darbībai kopumā, un UZSVER, ka ir vajadzīgi nepārtraukti centieni, lai stiprinātu ES energoapgādes drošību;

⁵ COM(2020) 456 final.

⁶ COM(2019) 640 final

⁷ COM(2020) 21 final.

10. UZSVER, ka ir jāturpina ES centieni kodoldrošības un vides standartu uzlabošanai kaimiņos esošajās trešās valstīs;
11. UZSVER vajadzību pēc būtisku enerģētikas jomas darbinieku nepārtrauktas pārrobežu mobilitātes un pēc uzticamām aprīkojuma piegādes ķēdēm, lai uzturētu un ekspluatētu kritisku enerģētikas infrastruktūru, veidotu enerģētikas jomas projektus un saglabātu energosistēmas izturētspēju;
12. UZSVER, cik svarīga ir informācijas apmaiņa un dalīšanās zināšanās, lai nodrošinātu darbību nepārtrauktību, vienlaikus aizsargājot visu iedzīvotāju veselību un drošību; šajā sakarībā ATZINĪGI VĒRTĒ pēdējā laikā ieguldītos koordinācijas centienus Elektroenerģijas, gāzes, naftas jautājumu koordinācijas grupās un Eiropas Kodoldrošības jomas regulatoru grupā (*ENSREG*); ATZĪMĒ šo koordinācijas struktūru efektivitāti un MUDINA vēl vairāk dalīties apzinātajā paraugpraksē;

Ceļš uz atveseļošanu

13. UZSVER enerģētikas nozares būtisko lomu ieguldījumā ES ekonomikas atveseļošanai.
Ekonomikas pārveide, kas nepieciešama virzībā uz ilgtspējīgu izaugsmi un klimatneitralitāti, pamatojoties uz Eiropas zaļo kursu, ir nozīmīga iespēja, kā stimulēt dalībvalstu ekonomikas un pakāpeniski samazināt fosilo degvielu izmantojumu, un vēl vairāk sekmēt Eiropas līderību drošu un ilgtspējīgu mazoglekļa tehnoloģiju izstrādē un ieviešanā izmaksu ziņā efektīvā veidā, vienlaikus respektējot dalībvalstu tiesības izvēlēties savu energoresursu struktūru un attiecīgas tehnoloģijas; ATZĪMĒ, ka Eiropas ekonomikai ir jākļūst zaļākai, pilnīgākai kā aprites ekonomikai un digitālākai, vienlaikus saglabājot savu konkurētspēju pasaulē;
14. UZSVER, cik svarīgi ekonomikas atveseļošanas sekmēšanai ir par prioritāru noteikt energoefektivitāti;
15. ATZĪST patlaban Eiropas un valstu līmenī notiekošo darbu pie ekonomikas atveseļošanas un vajadzību pēc iniciatīvām stingra atveseļošanas plāna atbalstam virzībā uz cenu ziņā pieņemamu, drošu, konkurētspējīgu, aizsargātu un ilgtspējīgu energosistēmu;
16. UZSKATA, ka pašreizējos apstākļos ir svarīgi racionalizēt valsts atbalsta noteikumus vides aizsardzības un enerģētikas jomā, lai atvieglinātu atbalstu ieguldījumiem, kas vajadzīgi enerģētikas pārkārtošanai;

17. ATZĪMĒ, ka enerģētikas nozarei būs nepieciešami ieguldījumi, jo īpaši energoefektivitātē (arī ēku un apkures un dzesēšanas sistēmu atjaunošanā), atjaunojamo energoresursu enerģijā (tostarp atkrastes enerģijā), energosistēmu integrācijā, enerģijas uzglabāšanā, elektrifikācijā, pārrobežu starpsavienojumos un digitalizācijā, kā arī nolūkā pabeigt galvenos enerģētikas infrastruktūras projektus, kas iecerēti, lai palīdzētu ES sasniegt savus enerģētikas politikas un klimata mērķus;
18. UZSVER nacionālo enerģētikas un klimata plānu (*NECP*) centrālo lomu ekonomikas atveseļošanā un to turpmāko ieguldījumu prioritāšu noteikšanā, kas nepieciešami klimatneitralitātes mērķa sasniegšanai; ATZĪMĒ arī to, ka ir vajadzīgs vairāk stimulu un ka ir jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi turpmākajiem ieguldījumiem dekarbonizācijas jomā, tostarp ar nepārtrauktu ES oglekļa tirgus darbību un tā uzlabošanu, vienlaikus pilnveidojot oglekļa ievedkorekcijas mehānismu ar PTO savietojamā veidā;
19. AICINA Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm turpināt savu darbu pie tām iniciatīvām, kas plānotas Eiropas zaļā kursa un tā ieguldījumu plāna satvarā, t. i., tādām kā "Renovācijas vilnis", ES stratēģija energosistēmu integrācijai, Atkrastes atjaunojamo energoresursu enerģijas stratēģija, regulas, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras (*TEN-E*) pamatnostādnes, pārskatīšana un atjaunojamo energoresursu enerģijas finansēšanas mehānisms;

20. ATZĪST, ka "Renovācijas vilnis" var dot būtisku ieguldījumu ekonomikas atveseļošanā, un ATZĪST ēku renovācijas potenciālu saistībā ar energoefektivitāti un vietējā līmeņa atjaunojamo energoresursu izvēršanu; KONSTATĒ, ka ir jākoordinē valstu pasākumi un paraugprakses apmaiņa, lai paātrinātu energorenovāciju un tehnoloģiju izstrādi, kā arī lai uzlabotu piekļuvi vietējam finansējumam un lai palielinātu kvalificēta darbaspēka skaitu, kas vajadzīgs renovāciju uzplaukumam; AICINA Komisiju pieņemt holistisku pieeju renovācijas vilnim, stimulējot renovāciju, digitalizāciju un centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu uzlabošanu;
21. ATZĪMĒ, ka ēku energorenovācijai ir nepieciešami piemēroti stimuli, un UZSVER, cik svarīgi ir atbalstīt un aktivizēt iedzīvotājus un vietējās kopienas un nepārtraukti koncentrēties uz cenu ziņā pieņemamu un taisnīgu pārkārtošanos un nepieciešamību atbalstīt uzņēmumus un reģionus, kā arī risināt enerģētiskās nabadzības problemātiku, aizsargājot neaizsargātus patērētājus;
22. ATZĪST, ka ir svarīgi, lai ES energosistēmu integrācijas stratēģija būtu Eiropas ekonomikas atveseļošanas mugurkauls ar mērķi stiprināt nepieciešamās saiknes starp dažādiem ES energosistēmas sektoriem. Tādējādi tā kalpos par ilgtspējīgu un izmaksu ziņā efektīvu veidu, kā virzīties uz dekarbonizāciju, vēl lielākā mērā nodrošinot ES patērētājiem iespējas un tiem palīdzot aktīvi piedalīties enerģētikas tirgū, lai tie mazinātu savu energopatēriņu. Tajā par prioritāti būtu jānosaka energoefektivitāte un arvien lielāka elektrifikācija, ja tas ir tehniski iespējams un izmaksu ziņā efektīvi. Turklāt ar to varētu atbalstīt ES līderību inovācijas jomā un jaunu darījumdarbības modeļu un jaunu tehnoloģiju izstrādē, un tādu jaunu enerģijas nesēju attīstīšanā kā ūdeņradi; AICINA Komisiju iesniegt rīcības plānu un ceļvedi attiecībā uz ūdeņradi, uzsvaru liekot uz atjaunojamo ūdeņradi, nolūkā dot ieguldījumu enerģētikas pārkārtošanā;

23. UZSVER, ka stratēģiska pieeja atkrastes atjaunojamo energoresursu enerģijai varētu stimulēt ieguldījumus šajā nozarē, kam ir nozīmīgs ilgtspējīgs un iekļaujošs izaugsmes un darbvietu radīšanas potenciāls. Atkrastes atjaunojamo energoresursu enerģijas stratēģijā būtu jāpievēršas iespējām un izaicinājumiem, energotīklu un tirgu attīstībai, jūras telpas un resursu pārvaldībai, kā arī rūpniecības politikai, Eiropas kohēzijas un aprites ekonomikas dimensijām un tādējādi jānodrošina pamats veicinošam ES satvaram atkrastes atjaunojamo energoresursu enerģijai;
24. ATZĪST, cik svarīgas ekonomikas atveseļošanai, konkurētspējai un dekarbonizācijai ir inovatīvas tehnoloģijas;
25. UZSVER, cik svarīgi ir Eiropas Savienībā saglabāt un pastiprināt vērtības ķēdes, tostarp atjaunojamus energoresursus;
26. ņemot vērā, ka pašreiz Covid-19 pandēmijas ietekmes dēļ tiek pārskatīta 2020. gada darba programma, AICINA Komisiju attiecībā uz iepriekš minētajām iniciatīvām saglabāt savu vērienīgo grafiku.
-

MALTAS PAZIŅOJUMS

Kopumā Malta piekrīt Padomes secinājumiem. Mēs esam apņēmušies tiekties uz enerģētikas pārkārtošanu un enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanu līdz 2030. gadam un pēc tam. Tomēr mēs vēlētos arī nākt klajā ar paziņojumu par oglekļa ievēkorekcijas mehānismu, kuru jau izplatījām pirms šodienas sanāksmes. Malta uzsver, ka ir vajadzīgs ietekmes novērtējums, kurā būtu jāanalizē arī jaunā instrumenta ekonomiskā un sociālā ietekme, jo īpaši uz ES dalībvalstu perifērajām ekonomikām, tostarp salām, kas ir ļoti atkarīgas no importa. Ar jauno instrumentu būtu jāpievēršas atšķirībām dalībvalstu ekonomiskajā struktūrā un jāapsver ietekme uz katras attiecīgās dalībvalsts konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot, ka tas iedzīvotājiem nesamērīgi nepalielina dzīvošanas izmaksas atkarībā no atrašanās vietas. Tas nodrošinātu taisnīgāku risinājumu.

VĀCIJAS, BELĢIJAS, UNGĀRIJAS, ČEHIJAS REPUBLIKAS PAZIŅOJUMS

Vācijas, Beļģijas, Ungārijas un Čehijas Republikas kopīgs paziņojums

Minētās dalībvalstis šo Enerģētikas padomes secinājumu 18. punkta pēdējo teikumu saprot Eiropadomes 2019. gada decembra secinājumu nozīmē. Šo decembra secinājumu 7. punktā ir minēta vajadzība izstrādāt efektīvus pasākumus, ar kuriem tādā veidā, kas atbilst PTO, tiktu novērsta oglekļa emisiju pārvirze. Vienlaikus tiek pieņemta zināšanai Eiropas Komisijas iecere ierosināt oglekļa ievedkorekcijas mehānismu attiecībā uz oglekļietilpīgām nozarēm. Minētās dalībvalstis uzskata, ka vispirms ir jāveic visaptverošs ietekmes novērtējums, kā arī iznākuma ziņā atvērts visu iespēju un iespējamo alternatīvu izvērtējums. Minētās dalībvalstis uzskata, ka dalībvalstīm ir jāapspriež visi iespējamie mehānismi, kuru mērķis ir aizsargāt pret oglekļa emisiju pārvirzi, lai tādējādi atrisinātu dažādus neatrisinātus jautājumus, piemēram, saderību ar PTO un administratīvo izpildāmību. Kamēr klimata politikas mērķu vērienīgums pasaulē joprojām ir atšķirīgs, noteikumiem būtu jānodrošina vienlīdzīgu konkurences apstākļu radīšana Eiropas ekonomikai.